

Κρήτ. (Ρέθυμν.) Συνών. αἰγίσιος, γίδειος, γιδέ-
νιος, γιδεδός 1, γίδινος, γιδήσιος, κα-
τσικαδερός, κατσικερός, κατσικήσιος.
β) Ἐπὶ κρέατος καὶ μόνον δηλοῦται τὸ ἐξ αἰγοπροβάτων
προερχόμενον κατ' ἀντιδιαστολήν πρὸς τὸ βόειον καὶ τὸ
χοίρειον Κρήτ. (Σητ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Μὲ τὸ ἴτισκὸν
ἐννοοῦν τὰ κρέατα τῶν ζουλοπροβάτων ξεχωρίζοντάς τα
ἀπὸ τὸ χερ'νὸ καὶ τὰ βουδινὰ (ζουλοπροβάτων = αἰγοπρο-
βάτων, χερ'νὸ = χοιρινὸ) Ἀπύρανθ. γ) Μεταφ., ἐπὶ διαβό-
λου, πολὺ ἰσχυρὸς, δυνατὸς Κρήτ. (Μεραμβ.): Φρ. Γιτσιακὸς
ἦτονε ὁ δαίμονάς του (= ἠὺνοήθη ἐξαίρετικὰ ὑπὸ τῆς τύχης).
Συνών. φρ.: Εἶχε διαβολικὴν τύχην.

β) Οὐσιαστ. 1) Αἶγα Ἀγαθον. Κρήτ. (Ἀχεντρ. Κα-
κοδικ. Ραμν. κ.ά.): Τὰ γιτσιακὰ καὶ τὰ πρόβατα τρεῖς
βολές τὰ ἴκαμε χίλια Ἀγαθον. Ἐχω γιτσιακὰ καὶ μὲ
πειράζοντε (= μὲ κοροϊδεύουν πού ἔχω κατσίκες καὶ
βόσκω) Κακοδικ. Ἀκουρα εἶναι τὰ γιτσιακὰ Κρήτ. Ἀπο-
πίνουσι νερό τὰ γιτσιακὰ Κρήτ. || Φρ. Καημός νὰ σοῦ ῥθῃ
γιὰ γιτσιακὸ, ἃ δὲ συγλαδίξῃς ὅπου γι ἀνέ σὲ δέσουν (= κα-
κὸ νὰ σὲ βρῇ, παλιόγίδα, πού κρεμιέσαι καὶ ἀποσπᾶς τὰ
κλαδιά τῶν δέντρων καὶ τὰ καταστρέφεις ὅπου κι ἂν σὲ
δέσω ἄρᾳ) Ραμν. β) Ποίμνιον αἰγῶν Κάλυμν. Κῶς (Πυλ.)
Λειψ.: Ἀσμ.

Ἔλα, φέρε τὸ βιτσιακὸ ἔς τὸ σώμανδρο, ἔς τὴ μάνδρα,
νὰ τὰ χιλιομετρήσωμε γιὰ νὰ σὲ πάρω ἄνδρα
Πυλ. γ) Ποίμνιον αἰγοπροβάτων γενικῶς Κῶς. δ) Συνήθως
κατὰ πληθυντ., ποίμνιον ἀποτελούμενον ἐκ στερίων αἰγῶν,
τράγων καὶ ἐριφίων, ἦτοι ἐκ μὴ γεννώντων ζώων Κρήτ.
(Μύρθ. Ραμν. Σέλιν. κ.ά.) Λειψ.: Ἐγὼ βόσκω τὰ ὀζά, τὰ γι-
τσιακὰ βόσκει τα ὁ Μανόλης Σέλιν. Ἔρος εἶν' ὁ στεριάρης
σας καὶ δὲ γάνει καλὰ τὰ γιτσιακὰ ἀπὸ τοῦ θέλοντε πόδια (= γέ-
ρος εἶναι ὁ βοσκὸς πού ἔχετε διὰ τὰ στεῖρα ζῶα καὶ δὲν
μπορεῖ νὰ ἐπιβλέπῃ τὸ κοπάδι τῶν γιτσιακῶν, διότι
αὐτὰ θέλουν νέον ἄνθρωπον πού νὰ μπορῇ νὰ τρέχῃ) Ραμν.

γιτσούδα ἡ, ἐνιαχ. γισοῦδα Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ αἰγίτσα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -οῦδα.
Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ τσ > σ πβ. Σ. Μάνεση εἰς Λεξικογρ.
Δελτ. 10 (1965), 97-180.

Οἰκόσιτος αἶγα: Τσι γισοῦδες κάθε μιὰ ἔς τοῦ σκοινὶ τσι
παγαίνουμι ἔς τοῦ κουσόρ καὶ τσι δένουμι γιὰ νὰ βόσκουν
(κουσόρ = λόγγος).

γιτσούδικος ἐπίθ. ἐνιαχ. γισοῦδ'κους Σαμοθρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γιτσοῦδα, τὸ ὅπ. βλ., ὅπου καὶ ὁ τύπ.
γισοῦδα, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ικος.

Τὸ ἐξ οἰκοσίτων αἰγῶν μικρὸν ποίμνιον: Γισοῦδ'κα κου-
πάδια.

γιτσωπὸς ἐπίθ. ἐνιαχ. Οὐδ. ἴτσωπὸν Ἰκαρ. ἴτσωπον
Ἰκαρ. ἴτζουπο Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ αἰγίτσα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ωπός.
Περὶ τούτου βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ, 2, 435.

Ἦς οὐς. κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐς. κρέας: α) Τὸ αἷγειον
κρέας, ἰδίως νεαρῆς ἢ στεῖρας αἰγός. Συνών. γιτσιακὸς
Α1β. β) Κρέας αἰγὸς ἀλειμμένον δι' ἄλατος καὶ ξηραι-
νόμενον εἰς τὸν ἥλιον. Συνών. παστόν, παστούρ-
μας.

γιῶμα τό, ἴωμα Λεξ. Κίνδ γιῶμα Ἄνδρ. Ἀντίπαξ.
Λέσβ. Μεγίστ. Παξ. — Λεξ. Δημητρ. γιῶμαν Κύπρ. ἄγιω-

μα Πάρ. — Λεξ. Δημητρ. ἄγιωμαν Κύπρ. ἀγιῶμαν Κύπρ.
ἀῖωμαν Κύπρ. ἀῖωμα Κύπρ. ἄιωμα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γιῶνω, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. ἀγιῶνω.

1) Ἡ ἴωσις, ἡ σκωρίασις χαλκῶν καὶ σιδηρῶν ἀντικειμέ-
νων (ἀγγείων, σκευῶν κ.τ.τ.) ἐνθ' ἄν. Συνών. γάνασμα,
σκοῦριασμα. β) Συνεκδ., ἡ σκωρία ἐνθ' ἄν.: Ἀπὸ
καιρὸ εἶναι ἀκαλάιστο τὸ ταφι κ' ἔχει γιῶμα Λεξ. Δημητρ.
Τὸ ἀγιῶμάν του ἐν' πολ-λὸν καὶ ἐν' μπουῶ νὰ τὸ παστρέψω
Κύπρ. Ἀφηκεν τὸ κοντάλιν μέσ' ἔς τὸ φαῖν τσ' ἐφκῆκαν
τὰ γιῶματά του (ἐβγῆκε ἡ σκουριά του) Κύπρ. (Αἰ-
γιαλ.) Συνών. γανίλα, γιωμαδά, γιωμαρά,
γιωματάδα, γιωμός, γιῶσιμο, σκοουριά.
γ) Ὁ ἐκ τῆς σκωρίασεως ἰδὸς Λεξ. Δημητρ.: Ἀρρώστησε
ἀπὸ τὸ γιῶμα πού εἶχε τὸ φαῖ μαγερεμένο μὲ ἀγάνωτο τέν-
τζερε. 2) Μεταφ., κρυφὸν μῖσος, φθόνος. Ἀντίπαξ. Παξ. —
Λεξ. Δημητρ.: Τὸ γιῶμα πού ἔχει ἡ ψυχὴ του, τὸν ἀρρω-
στῆ Λεξ. Δημητρ.

γιωμάδα ἡ, Θράκ. (Τσακίλ. κ.ά.)—Λεξ. Βάιγ. γιου-
μάδα Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γιωμός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-άδα (1). Ὁ τύπ. γιωμαδά καὶ εἰς Σομ.

Γιῶμα 1β, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Τὸ καζάν' τ'ς ἔχ'
ἔνα δάχ'λο γιωμαδά.

γιωμάρα ἡ, Κεφαλλ. (Ἀργοστόλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γιῶμα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρα,
διὰ τὴν ὅπ. βλ. -άρος.

Ἡ χαλκοπράσινος ὄψις ἀνθρώπου, ἐνδειξίς κκίας καὶ
μοχθηρίας: Τί περιμένεις ἀπὸ δαύτονε; Δὲ βλέπεις τὴ γιω-
μάρα πῶχει ἔς τὰ μοῦτρα του; Γιωμένος ἄνθρωπος. β) Συν-
εκδ., μοχθηρία, κκία. γ) Ἐπὶ ἐπιπλήξεως, ἐπιταγῆς πρὸς
σιωπὴν: Γιωμάρα! Συνών. σκασμός.

γιωματάδα ἡ, Θράκ. (Μάδυτ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γιῶμα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδα.
Γιωμαδά, τὸ ὅπ. βλ. Συνών. βλ. εἰς λ. γιῶμα.

γιωματιά ἡ, ἐνιαχ. γιουματιά Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γιῶμα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ιά.
Ἀμχύρωσις.

γιωματίλα ἡ, Θράκ. (Μάδυτ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γιῶμα καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίλα.
Ἡ ὁσμὴ τῆς σκωρίας.

γιωμὸς ὁ, Θράκ. (Αἶν. κ.ά.) Ἰμβρ.—Λεξ. Βάιγ. γιῶ-
μους Θάσ. γιουμὸς Ἰμβρ. Σαμοθρ. γιμὸς Θράκ. (Μαῖστρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γιῶνω. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

Γιῶμα 1β, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐπιασ' τοῦ τηγάν'
γιμὸ Μαῖστρ.

γιωμώνω, γιμώνου Θράκ. (Μαῖστρ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γιωμός, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. γιμός,
καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ώνω.

Ἐπὶ χαλκῶν ἢ σιδηρῶν σκευῶν καὶ ἄλλων ἀντικειμένων,
ἀποκτῶ σκωρίαν, ὀξειδοῦμαι. Συνών. βλ. εἰς λ. γιῶνω
Α1.

